

**XV CURS D'ESTIU – REUNIÓ CIENTÍFICA
COMTAT D'URGELL**

POR POLÍTICA, TERROR SOCIAL

Balaguer, 30 de juny i 1 i 2 de juliol de 2010

Crèdits acadèmics

El seguiment del XV Curs d'Estiu Comtat d'Urgell, *Por política, terror social*, és reconegut amb dos crèdits i mig per la Universitat de Lleida, la Universitat de Barcelona i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida.

POR POLÍTICA, TERROR SOCIAL

Quin paper juga la por entre les eines de pressió política? Es pot basar la cohesió social en el terror? Com les ideologies esdevenen absorbents o altament intolerants amb la dissidència, o amb la diferència inassimilable? Quina ha de ser la memòria de la por política i del terror social? La por pot afectar la convivència fins i tot a l'interior de la llar? I l'entorn natural, pot esdevenir hostil fins a causar paüra? Són qüestions plantejades en la teoria i en la pràctica de la quotidianitat medieval, que convé aclarir per millorar el rigor dels nostres coneixements històrics i perquè, alhora, poden il·luminar moltes problemàtiques en la cohesió de la societat actual.

MIEDO POLÍTICO, TERROR SOCIAL

¿Qué papel juega el miedo entre los elementos de presión política? ¿Se puede basar la cohesión social en el terror? ¿Cómo las ideologías se vuelven absorbentes o altamente intolerantes con la disidencia, o con la diferencia inasimilable? ¿Cuál tiene que ser la memoria del miedo político y del terror social? ¿El miedo puede afectar la convivencia incluso en el interior de una casa? Y el entorno natural, ¿puede volverse hostil hasta causar terror? Se trata de cuestiones planteadas en la teoría y en la práctica de la cuotidianidad medieval, que conviene aclarar para mejorar el rigor de nuestros conocimientos históricos y porque, a la vez, pueden iluminar muchas problemáticas en la cohesión de la sociedad actual.

PEUR POLITIQUE, TERREUR SOCIALE

Quel rôle joue la peur parmi les outils de pression politique ? Peut-on fonder la cohésion sociale sur la terreur ? Comment les idéologies deviennent-elles absorbantes ou hautement intolérables avec la dissidence, ou avec la différence inassimilable ? Quelle doit être la mémoire de la peur politique et de la terreur sociale ? La peur peut-elle affecter la cohabitation à l'intérieur même du foyer ? Et l'environnement naturel, peut-il devenir hostile au point de causer l'effroi ? Ce sont des questions envisagées dans la théorie et dans la pratique de la quotidienneté médiévale, qu'il convient d'éclairer pour améliorer la rigueur de nos connaissances historiques et parce que, en même temps, elles peuvent éclaircir nombre de problématiques dans la cohésion de la société actuelle.

POLITICALLY MOTIVATED, SOCIAL TERROR

What role does fear play in the tools of political pressure? Can social cohesion be based on terror? How do ideologies become absorbent or highly intolerant of dissidence, or inadmissible difference? Which is the appropriate recognition of political fear and social terror? Can fear affect coexistence, even in the midst of the home? Can natural surroundings become hostile to the point of causing dread? These are questions posed in the theory and practise of medieval day to day life, on which we must shed light to improve the rigour of our historical knowledge because they can also bring to light many of the problems of cohesion in present day society.

PAURA POLITICA, TERRORE SOCIALE

Tra gli strumenti di pressione politica, qual è il ruolo della paura? È possibile basare la coesione sociale sul terrore? Le ideologie in che modo assorbono o diventano intolleranti verso la dissidenza o verso la differenza inassimilabile? Quale deve essere la memoria della paura politica e del terrore sociale? La paura può influenzare la convivenza persino all'interno della casa? E l'ambiente naturale, può diventare ostile fino a generare paura? Sono questioni ricorrenti nella teoria e nella pratica della quotidianità medievale, che è necessario chiarire per migliorare il rigore delle nostre conoscenze storiche e perché, allo stesso tempo, possono chiarire molte problematiche nella coesione della società attuale.

PROGRAMA

Dimecres 30 de juny de 2010

Seu del Consell Comarcal de la Noguera (Balaguer)

9:00h Lliurament de credencials als participants

9:30h Acte d'inauguració

10:00h Primera sessió

Presideix i modera: Dra. Françoise LAINÉ, catedràtica a la Université Michael de Montaigne Bordeaux-III.

- Dra. Gabrielle SPIEGEL, catedràtica a la John Hopkins University, Baltimore.

"Writing Terror: The Representation of Violence in Historical Writing"

- Dr. David el KENZ, catedràtic a la Université de Borgogne.

« Un nouveau lieu de mémoire en Europe : les mémoriaux dédiés aux victimes des massacres »

- Dr. Chaim HAMES, professor a la Ben Gurion University of the Negev, Be'er Sheva.

"Stultitia et coecitas: Intellectual Violence against the Jews in the Thirteenth Century"

- Dr. Michael TOCH, catedràtic a la Hebrew University of Jerusalem.

"Fear, Terror and its Alternatives: The Case of Medieval Jews"

Debat

16:30h Segona sessió

Presideix i modera: Dr. Denis MENJOT, catedràtic a la Université Lumière Lyon II.

- Dr. Ernest Emili MARCOS, professor titular a la Universitat de Barcelona
"Terror i violència estatal a Bizanci: mutilacions, execucions i assassinats polítics"

- Dr. François BÉRENGER, professor a la Université d'Angers. *« Peur et terreur, instruments de lutte contre les révoltes et les séditions en Italie du Sud dans la seconde moitié du XIIIe siècle »*

- Dr. Vicent CHALLET, professor titular a la Université Paul Valéry Montpellier-III.

"Une stratégie de la peur? Complots et menaces populaires en Languedoc à la fin du Moyen Âge"

- Dra. Mirka NOVOTNA, catedràtica a la Universitat de Brno.

"La Chronique de Dalimil"

Debat

Dijous 1 de juliol de 2010

9:00h Tercera sessió

Sortida en autocar davant la seu del Consell Comarcal de la Noguera.

Visita guiada pel Dr. Jesús BRUFAL, investigador postdoctoral a la Università degli Studi di Siena.

Paisatges del veïnatge cultural i polític a l'edat mitjana a la Frontera Superior. Els testimonis de les armes de pressió.

- Baronia de Rialb (esglésies de Palau i de Sant Iscle i Santa Victòria) i Gualter: frontera i repoblació
- Ponts: Església i ideologia
- Torre de Vilamajor: l'entorn feudal

Dinar de curs a Ponts

17.00 h Quarta sessió

Seu del Consell Comarcal de la Noguera

Presideix i modera: Dra. Asunción BLASCO, catedràtica de la Universidad de Zaragoza

- Dra. Maribel FIERRO, investigadora científica al Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), Madrid.

Política y terror social en los califatos del Occidente Islámico

- Dr. Yassir BENHIMA, investigador postdoctoral a l'Institut Historique Allemand de Paris

Violence politique et diversité doctrinale au Maghreb (Xe-XIIe siècles)

- Dra. Linda JONES, investigadora científica al Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), Barcelona

Políticas de miedo, terror y残酷 en las crónicas nazaries y miríndidas

- Dr. Javier CASTAÑO, científico titular al Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), Madrid.

¿Judíos "de corazón trémulo"? Estrategias frente al terror colectivo y los miedos individuales

Debat

Divendres 2 de juliol de 2010
Seu del Consell Comarcal de la Noguera

9:30h Cinquena sessió

Presideix i modera: Dra. Conchita QUINTANILLA, catedràtica a la Universidad Complutense de Madrid.

- Dr. Martin ALVIRA, professor a la Universidad Complutense de Madrid.
"Matadlos a todos...". Terror y miedo en la Cruzada contra los Albigenses (1209-1229)
 - Dr. François FORONDA, professor titular a la Université Paris I Panthéon-Sorbonne
"Segundas consideraciones sobre el miedo al rey. Hacia una comparación europea"
 - Dr. José Manuel NIETO, catedràtic a la Universidad Complutense de Madrid
"De la ira regia al 'poderío real absoluto'. Monarquía y miedo político en la corona castellano-leonesa"
- Dr. Eduardo AZNAR, catedràtic a la Universidad de la Laguna
Terror y expansión exterior ¿cortapisa o arma?

Debat

16:00h Sisena sessió

Presideix i modera: Dra Amaia ARIZALETA, catedràtica a la Université Toulouse- Le Mirail (Toulouse-II)

- Dr. Brian CATLOS, professor a la University of California-Santa Cruz
Estabilidad social en época de crisis: sociedad mudéjar en el siglo XIV
- Dra. Martine CHARAGEAT, professora titular a la Université Michel de Montaigne Bordeaux-III
"El miedo como elemento de las relaciones conyugales hombres-mujeres en Aragón a final de la Edad Media"
- Dra. Etelvina FERNANDEZ, catedràtica a la Universidad de León.
"La expresión plástica del miedo y el terror en el mundo medieval"
- Dr. Antoni RIERA, catedràtic a la Universitat de Barcelona
"Terror i natura. L'angoixa de la desproporció i de la manca de sentit"

Debat

20:00 h Sessió d'avaluació

BEQUES PER A ESTUDIANTS

S'ofereixen:

Beques d'assistència:

- 8 beques de 100 € per a estudiants de la Universitat de Lleida
- 6 beques de 200 € per a estudiants procedents d'altres universitats catalanes
- 6 beques de 300 € per a estudiants procedents d'altres universitats espanyoles
- 5 beques de 400 € per a estudiants procedents d'altres universitats europees
- 1 beca de 500 € per a estudiants d'altres universitats de la resta del món

Allotjament:

- 10 places gratuïtes a l'allotjament municipal de l'Ajuntament d'Algerri durant tots els dies de durada del XV Curs d'Estiu Comtat d'Urgell

Els aspirants a qualsevol de les anteriors ofertes han d'enviar un breu currículum vitae **abans del 14 de maig a:**

Grup de Recerca Consolidat en “Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura”

Universitat de Lleida

Plaça Víctor Siurana 1

25003 Lleida

medieval@historia.udl.cat

Els estudiants seran classificats en funció de la corresponent evaluació de les sol·licituds i curricula. Els acceptats rebran la corresponent notificació a partir del 21 de maig.

En rebre l'acceptació l'estudiant/a ha de materialitzar la matrícula abans del 28 de maig.

En cas de no fer-ho, l'ajut serà ofert als immediatament següents en la taula de classificació. L'import serà atorgat als beneficiaris mitjançant transferència bancària.

BECAS PARA ESTUDIANTES

Se ofrece:

Becas de asistencia:

- 8 becas de 100 € para estudiantes de la Universitat de Lleida
- 6 becas de 200 € para estudiantes procedentes de otras universidades catalanas
- 6 becas de 300 € para estudiantes procedentes de otras universidades españolas
- 5 becas de 400 € para estudiantes procedentes de otras universidades europeas
- 1 beca de 500 € para estudiantes de otras universidades del resto del mundo

Alojamiento:

10 plazas gratuitas al alojamiento municipal del Ayuntamiento de Algerri durante todos los días que dure el XV Curso de Verano “Comtat d’Urgell”

Los aspirantes a cualquiera de las anteriores ofertas tienen que enviar un breve currículum vitae **antes del 14 de mayo a:**

Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals “Espai, Poder i Cultura”
Universitat de Lleida
Plaça Víctor Siurana, 1
25003 Lleida
medieval@historia.udl.cat

Los estudiantes serán clasificados en función de la correspondiente evaluación de las solicitudes y currículum. Los aceptados recibirán la notificación a partir del 21 de mayo. Una vez recibida la aceptación el/la estudiante debe materializar la matrícula antes del 28 de mayo. En caso de no hacerlo, la ayuda será ofrecida a los inmediatamente siguientes en la tabla de clasificación. El importe de las becas será otorgado a los beneficiarios a través de transferencia bancaria.

BOURSES POUR ÉTUDIANTS

Nous offrons :

Des bourses d'assistance :

- 8 bourses de 100 € pour des étudiants de l’Université de Lleida
- 6 bourses de 200 € pour des étudiants provenant d’autres universités catalanes
- 6 bourses de 300 € pour des étudiants provenant d’autres universités espagnoles
- 5 bourses de 400 € pour des étudiants provenant d’autres universités européennes
- 1 bourse de 500 € pour des étudiants d’autres universités du reste du monde

L’hébergement:

- 10 places gratuites dans l’hébergement municipal de la mairie d’Algerri pendant la durée du XVe Cours d’Été Comté d’Urgell

Les aspirants à n’importe quelle des offres précédentes doivent envoyer un bref curriculum vitæ **avant le 14 mai à :**

Grup de Recerca Consolidat en “Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura”
Universitat de Lleida
Plaça Víctor Siurana 1
25003 Lleida
medieval@historia.udl.cat

Les étudiants seront classés en fonction de l’évaluation des demandes et des curriculums. Les étudiants admis recevront la notification correspondante à partir du 21 mai.

Dès réception de l’admission l’étudiant/e devra s’inscrire avant le 28 mai, sinon la bourse sera accordée aux étudiants placés immédiatement après dans la table de classification. Le montant sera versé aux bénéficiaires par virement bancaire.

GRANTS FOR STUDENTS

The following grants are offered:

- 8 grants of € 100 for students from the University of Lleida
- 6 grants of € 200 for students from other Catalan universities
- 6 grants of € 300 for students from other Spanish universities
- 5 grants of € 400 for students from other European universities
- 1 grant of € 500 for students from other universities from the rest of the world

Accommodation:

10 free places in Algerri Council municipal accommodation during all the days of the XV Comtat d'Urgell Summer Course

Applicants for any of the above grants should send a brief curriculum vitae
before 14th May to:

Grup de Recerca Consolidat en “Estudis Medievals Espai, Poder i Cultura”
Universitat de Lleida
Plaça Víctor Siurana 1
25003 Lleida (Spain)
medieval@historia.udl.cat

The students will be classified in accordance with the corresponding evaluation of the applications and curricula. Those who are accepted will be notified from 21st May.

After receiving the acceptance, the student must enrol before 28th May. If anyone fails to do so, the grant will immediately be offered to the next person on the lists. The money will be sent to the successful candidates by bank transfer.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

XV Curs d'Estiu Comtat d'Urgell

Por política, terror social

30 de juny i 1 i 2 de juliol de 2010

NOM.....

COGNOMS.....

PROFESSIÓ.....

ADREÇA

POBLACIÓ

CP

TELÈFON

FAX

A/E

Import de la inscripció: 50 euros

(inclou el desplaçament i el dinar de curs)

L'import de la inscripció haurà de fer-se efectiva mitjançant transferència bancària a nom del Consell Comarcal de la Noguera

Núm. de Compte: 2074 – 0080 – 38 – 2119154476

Retorneu la butlleta d'inscripció amb el justificant de l'ingrés bancari abans del 25 de juny de 2010 a:

ARXIU COMARCAL DE LA NOGUERA

**Plaça dels Comtes d'Urgell, 6
25600 BALAGUER
a/e acnoguera.cultura@gencat.net
Fax 973443783**

Seu del Curs:

**Consell Comarcal de la Noguera
Carrer Àngel Guimerà, 28-30.
25600 BALAGUER**

Informació del Curs:

**Arxiu Comarcal de la Noguera
Telèfon 973 44 30 56
www.medieval.udl.cat**

Consell d'Honor

**Hble. Sr. Joan Manuel Tresserres, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació
Excm. i Magfc. Dr. Joan Viñas, rector de la Universitat de Lleida
Il·lm. Sr. Jaume Gilabert, president de la Diputació de Lleida
Il·lm. Sr. Vicent Font, president del Consell Comarcal de la Noguera
Excm. Sr. Miquel Aguilà, alcalde de Balaguer**

Consell de Direcció

**Flocel Sabaté,
catedràtic d'Història Medieval de la Universitat de Lleida
Maite Pedrol,
directora de l'Arxiu Comarcal de la Noguera**

Consell de Secretaria i Gestió

**Josep Baldillou, gerent del Consell Comarcal de la Noguera
Màrio Gené, Arxiu Comarcal de la Noguera
Joan Bové, Institut Municipal Progrés i Cultura de Balaguer
Antoni Rodés, Consell Comarcal de la Noguera
Ferran Arnó, Universitat de Lleida
Gemma Carnisé, Universitat de Lleida
Lorena Albea, Universitat de Lleida
Guillem Roca, Universitat de Lleida**

Consell Científic

**Dr. Salvador Claramunt, catedràtic de la Universitat de Barcelona
Dr. Francisco Javier Faci, catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili
Sr. Joan Farré, historiador i arxiver
Dr. Antoni Riera, catedràtic de la Universitat de Barcelona
Dra. Milagros Rivera, catedràtica de la Universitat de Barcelona
Dr. José-Enrique Ruiz-Doménech, catedràtic de la Universitat Autònoma de
Barcelona**

Consell Acadèmic

**Els professors del Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals
“Espai, Poder i Cultura”:
Flocel Sabaté, Francisco Javier Faci, Josefina Planas, Xavier Terrado, Amancio
Isla, María del Carmen Lacarra, Emma Liaño, Julian Acebrón, Maria Bonet, Joan
J. Busqueta, Francesc Fité, Isabel Grifoll, Josep Antoni Clua, Núria Perpinyà,
Màrius Bernadó.**

HO ORGANITZA:

(logotips)

-**Consell Comarcal de la Noguera**
- **Conselleria de Cultura / Arxiu Comarcal de la Noguera**
-Universitat de Lleida
(Departament d'Història
Vicerectorat de Recerca i Innovació)

HI COL·LABORA:

Ajuntament de Balaguer

Impic

Ajuntament d'Algerri

Institut d'Estudis Ilerdencs

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Ministerio de Educación y Ciencia

Generalitat de Catalunya. Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

PATROCINIS:

Caixa Terrassa

Caixa de Sabadell

La Caixa

Castell del Remei